

REDACTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUDETUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
INAPOIAZĂ.

Unitatea

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 50 Lei

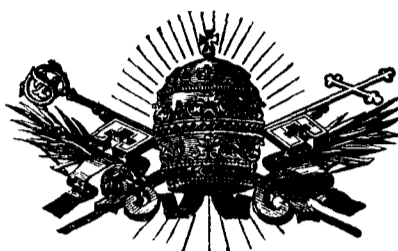
Pe 6 luni . . . 26 Lei

Pe 3 luni . . . 14 Lei

Numărul 1 Leu

Pentru inserate se plătește 2 lei de șir garmond.
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate.

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Papa Piu al XI-lea.

În amiaza zilei de 6 Februarie, puțin după ce fumul alb vestise mulțimei imense din fața Vaticanului, că ultimul scrutiniu a fost favorabil, crainicul papal veni să anunțe lumii întregi, că sacralul Colegiu al Cardinalilor a ales de Papă pe Cardinalul Achille Ratti, arhiepiscopul din Milan, care și-a luat numele de Piu al XI-lea.

Scaunul sfântului Petru are deci un nou Stăpân, biserica Romei un nou Păstor, iar omenimea un nou Părinte.

Cu Piu al XI-lea se urcă pe tronul lui Petru, verhovnicul apostolilor, al 261-lea urmaș al acestuia. El este deci numai o nouă verigă în seria marilor săi înaintași, cărora s'au spus cuvintele Mântuitorului: „Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor înfrânge-o pe ea, și oricâte vei lega pe pământ, vor fi legate și în ceriu, și oricâte vei deslega pe pământ, vor fi deslegate și în ceriu”. Unitatea, tăria și stabilitatea bisericii Domnului, această minune a tuturor vremilor creștine, este închiegată în stânca lui Petru: în puterea de supremă iurisdicție cu adevărat episcopescă, nemijlocită și ordinară, asupra tuturor și singuraticilor păstori și asupra tuturor și singuraticilor credincioși. Scaunul sfântului Petru este un simbol al acestei puteri, iar Celce se urcă pe dânsul o neclintită garanță, că opera sfântă a bisericii va fi continuată în spiritul genuin al Acluia, care a zis: „Incredeți-Vă, eu am biruit lumea!”

O altă icoană, pe care ne-o trezește în minte alegerea noului Papă Piu al XI-lea este întâlnirea Domnului Hristos după înviere cu apostolii săi lângă marea Tiberiadei. De pe buzele lui se desprinde aici cuvântul rostit către Petru: „Paște mieluşei mei! Paște oile mele!” Dragostea lui mai deosebită e răsplătită de

Domnul cu onoarea de a fi marele păstor al turmei sale întregi, din care nu trebuie să piară nici o singură oaie, ci mai vârtos trebuie să se ajungă odată, ca să fie: o singură turmă și un singur păstor. Și pentru că păstorul acesta nici când să nu poată greși pășunea ce trebuie să ofere turmei sale, Mântuitorul îi spune: „Simone, Simone . . . Eu m'am rugat pentru tine să nu scadă credința ta și tu, oarecând întorcându-te, întărește pe frații tăi”. În temeiul acestor dumnezeiești cuvinte, biserica Romei primește în noul urmaș al sfântului Petru un mare și infalibil păstor, care va păstra întreg și nevătămat depozitul credinței primit dela părinții ce-au fost, după cuvântul ce zice: „Că . . . o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, până se vor plini toate”.

Dar nu numai biserica se bucură și trebuie să se bucure de alegerea noului patriarh al Romei bătrâne, ci lumea întreagă. Misiunea bisericii Domnului nu cunoaște granițe de țeri și de neamuri, câtă vreme câmpul ei de muncă nu sunt numai sufletele credincioase, ci, poate mai vârtos încă decât acestea, și cele cari oarbează în întunerecul necredinței și sunt robite de robia păcatelor. „Precum m'a trimis pe mine Tatăl, așa Vă trimit pe voi . . . să mergeți, să vestiți evanghelia la toată făptura”. Iară dară, că Celce ales este acum de Păstor al întregii biserici, este și un Părinte al lumii întregi.

Prin această prismă căutăm noi azi la catedra lui Petru, și sub acest întreit aspect îl privim pe Celce din veci a fost ales de Dumnezeu să îmbrace această înaltă demnitate, ca și care nu este alta pe pământul acesta.

În fața tronului curat și strălucitor alui Piu al XI-lea, noi plecăm cu smerenie steagul hulit și batjocorit azi al bi-

sericii noastre române unite, încredințându-L, că nu este putere de om care să ni-l smulga din mână, și asigurându-L că vom lucra din toate puterile să-l scoatem biruitor din luptă. În schimb îi cerem un singur lucru: Să ne aibă în dragostea sa ca și marele său antecesor de fericită pomenire Benedict al XV-lea. Și fiindcă suntem deplin încredințați, că nu vom fi înșelați în nădejdiile noastre, li urăm din tot sufletul:

Intru mulți ani Stăpâne!

Notițe biografice.

Noul Papă s'a născut în Desio, lângă Milano, la 31 Martie 1857. Studiile le-a făcut în Milano și Roma. A fost hirotonit preot în 1879, și în această calitate a funcționat în arhidieceza de Milano, unde în scurt timp s'a distins și ca om de știință. Ales canonic al acestei arhidieceze, a fost numit directorul vestitei biblioteci Ambrosiene. De aici a fost trecut din partea Papei Piu al X-lea la Roma, unde i-s'a încredințat grija inenizei biblioteci a Vaticanului. În această slujbă l-a aflat anul 1918, când Pontificele de fericită pomenire Benedict XV-lea, încă în luna August, l-a trimis să viziteze pe catolicii din Polonia și Rusia. Acest act, care nu era lipsit de îndrăzneală, încorona nesfârșita serie a manifestațiilor de simpatie, de cari a fost învrednicită Polonia din partea sfântului Scaun. Mons. Ratti s'a achitat pe deplin de însărcinarea primită: a inițiat și susținut o întreagă și întinsă propagandă în favorul poporului polon, atât de jefuit și batjocorit de Prusiaci ca și de Ruși. Propaganda și-a atins scopul: deodată cu prăbușirea Germaniei, ideea unei Polonii, cu granițele vechiului regat polon, a devenit o realitate. Pe când se străduia pe cale diplomatică în această direcție, și-a pus toate forțele la reorganizarea bisericii polone. La intervenirea lui, Papa a numit apoi mai mulți episcopi sufragani, iar din sânul înaltului cler polonez a creat doi Cardinali. Grație colaborării lui efective, statul polon reia legăturile diplomatice cu sfântul Scaun, curând după recăștigarea independenței sale, iar Mons. Ratti, numit Nunțiu

apostolic la Varșovia, are fericirea ca în 19 Iulie 1919 să-și prezinte mareșalului Pilsudski scrisorile de acreditare. Aici îl află știrea creării sale de Cardinal în Consistorul dela 13 Iunie 1921, și numirea sa de Arhiepiscop la Milano, unde s'a și instalat la 8 Septembrie al aceluiaș an.

Inchiderea Conclavei.

În 2 Februarie, a zecea zi dela moartea fostului Papă, la orele 15 Cardinalii aflați în Roma s'au adunat în „Aula dei Paramenti“, de unde la semnul dat prin decanul sacralui Collegiu, Cardinalul Vannutelli, au trecut în capela Sixtină, pentru a depune jurământul prescripționat. Intonându-se apoi imnul „Veni Creator Spiritus“ au intrat în apartamentele destinate Conclavei, care s'a închis după ceremonialul obișnuit.

Numărul Cardinalilor întrați

În ziua de Joi a fost de 53. Între aceștia 6 Cardinali-episcopi, 40 Cardinali-preoți și 7 Cardinali-diaconi. Interesant, că Cardinalul Ratti, care a fost ales, figurează în lista aranjată după precedența la ultimul loc între Cardinalii-preoți.

Alegerea.

Asupra lucrurilor petrecute în cursul zilelor de Vineri, Sămbătă și Duminecă se știe până acum doar atât, că fumul ce ieșea de 2-ori pe zi din coșul dela Conclavă era mereu negru, un semn, că scrutiniile acestor zile n'au dat nici unui candidat numărul recerut de două treimi a voturilor.

Luni în 6 Februarie

La orele 11^o33' pe coșul Conclavei s'a arătat fumul alb al buletinelor mestecate cu paie uscate, semnul obișnuit, că alegerea este sfârșită. După câteva momente răsună cu putere din balconul de sus cuvântul: „*Habemus Papam*“ provocând entusiastele aclamări ale mulțimei imense din piața sfântului Petru, care se potolește pe urmă deplin, căci apare noul Pontifex pentru a da

Prima binecuvântare papală.

Gazetele anunță, că ea s'ar fi dat, contrar obiceiului introdus dela 1870 încoace, din bal-

conul exterior al catedralei sf. Petru, anunțând prin aceasta intențiunea sf. Părinte de-a căuta o deslegare a „chestiunii romane“.

Instalarea

solemnă se va face mâine, Duminecă în 12 Februarie, cu ceremonialul obișnuit. Cu acest prilej se va numi și secretarul de stat. Gazetele anunță, că e vorba ca fostul secretar de stat Cardinalul *Petru Gasparri să fie confirmat în postul avut*. Numirea aceasta ar fi o dovadă sigură, că noul Papă înțelege să continue politica împăciuitoare a înaintașului său.

O sfidare. Dl Octavian Prie, fostul secretar general al instrucțiunii la Cluj, va candida, se spune, pentru un loc la Cameră în circumscripția noastră a Blajului. Domnia-Sa a mai candidat odată la Blaj, la începutul carierei sale de „bărbat de stat“, și a căzut. O nouă încercare a lui, acum la sfârșitul absolut incontestabil al acestei cariere, mai ales când vine în numele averescanismului ardelean, probodit mai dăunăzi la Cluj cu toată solemnitatea, înseamnă: a umbla după potcoave de cai morți.

O știe și Dsa, dar se vede că înalte considerații față de „cinstea“ (?) steagului îi impun să mai treacă odată peste gloria atât de ieftină a unei căderi.

Chestiunea, privită din punctul acesta, îl privește și nu pentru a se face o „profecție“ electorală în această direcție s'au scris șirele de față. Scopul lor este altul. Dl Prie este un preot al Blajului și un fost profesor al școlilor sale, așa că nu este eschis, că la ultimele alegeri de acum doi ani să fi crezut, că poate să obțină aici un mandat, chiar și cu program averescan, sprijinindu-se pe aceste calități ale sale. A mai crede însă aceasta și azi, după cunoscutele sale purtări cu prilejul acelei alegeri, dar mai ales după cele ce a făcut împotriva școlilor Blajului în cursul celor doi ani cât a stat „în fruntea învățământului din Ardeal“, este o imposibilitate și de aceea noua candidare la Blaj a dlui Prie, dacă de fapt se va face, vom socoti-o ca o *directă sfidare*.

Pentru ideile sale de guvernământ, absolut incompatibile cu calitatea sa preoțască, pentru lupta fățișă purtată dela adăpostul comod al puterii contra bisericii noastre, *părintele* Prie trebuia să fie demult șters din clerul Blajului. Și dacă aceasta nu s'a făcut, pentru motive cari nu împoartă aici, din partea autorității legale, dsa ar trebui să știe, că un plebiscit secret și mai puternic decât oricine canoane l-a răsposit de mult. Încercarea sa dela sinodul arhidiecezan din primăvara trecută — când pe urma unei foarte regretabile greșeli a putut să pătrundă în sinul aceluia —, menită să impună concepția sa păcătoasă cu orice mijloace a fost *ultimul rol* pe care l-a jucat în talar preoțesc. Clerul bisericii noastre i-a dat atunci cuvenitul răspuns, dar nu poate să uite, că desbaterile aceluia sinod au putut fi profanate prin afișarea unei concepții atât de păgubitoare intereselor sale. Și dacă ei va afla, că *domnul* Prie a ținut să spună de curând la Cluj, că „în sinodul din Blaj politicianismul de speculă (!!) a inficiat pe cei cari apărau chestiunea dela înălțimea ideii și a provocat o hotărâre sinodală contrară așteptărilor generale (?)“, va fi în situația de-a putea rosti asupra acestei atitudini verdictul său în deplină cunoștință de cauză.

A mai candida la *Blaj* după toate acestea, înseamnă ați bate joc de ceea ce este Blajul istoric. Și dacă cineva se pretează la jocul acesta, am crezut că avem datorința: să-i facem această propagandă electorală. Dacă d. Prie ține cu tot prețul să salveze cinstea atât de pătată a steagului, poftescă aiurea, fiindcă suntem absolut siguri, că *oriunde* și-ar pune candidatura, chiar și la Sănmărtinul care l-a ales odată prin „voturile dela Micăsasa“, ar putea avea mai mari șanse decât la noi în Blaj, unde nu vom suferi niciodată să triumfe minciuna și păcatul.

Două necroloage. Le scoatem din organul oficios al eparhiei ortodoxe a Caransebeșului, intitulat „Foaia diecezană“. În nr. 3 din acest an (dtto 29 Ianuarie) acest organ publică, imediat după oltă, două necroloage, unul al Papei Benedict al XV-lea și al doilea al lui Vincențiu Müller.

□ □ Foia „Unirii“. □ □

Catolicism și naționalitate

— Sensul politic al creștinismului catolic —
de Eugen Stoicescu.

„Neamul Românesc“ din 5 Ianuarie c. are sub titlul „Incă o internațională“ un articol, în care se expune cuprinsul apelului publicat în ziarul „Germania“ de profesorul K. Mayer dela Graz. Plecând dela constatarea interesantă, că viața societăților moderne merge spre o vădită internaționalizare, K. Mayer conchide că este oportun ca și catolicismul să-și afirme puternic caracterul său internațional și pretinde că această afirmare trebuie să se producă nu numai în rândurile clerului — unde este prea evidentă, datorită nevoiei de misiune —, ci și în cercurile laice, cari au, după autorul articolului în chestiune, îndatorirea de-a învia „catolicismul launtric“, amorf. Părerile lui K. Mayer sunt prea interesante ca să treacă fără discuție: între religie și politică, bariera se trece pe nesimțite și iată care sunt considerațiunile pe care le-a trezit în conștiința catolică românească părerile profesorului catolic german:

Din punct de vedere politic — dând cuvântului „politic“ un sens vechiu, care de-abia îl mai înțelegem prin etimologie — și esând cu totul de pe terenul religiunii, creștinismul

poate fi conceput ca un partid politic, dar care se deosebește fundamental de ori și care alt partid: pe câtă vreme partidele politice în înțelesul uzat al cuvântului răvnesc să câștige o putere oarecare prin mijloace oarecare, creștinismul are datoria să păstreze, ca la vreme să poată da socoteală, depozitul puterii ideale ce i-s'a încredințat. Lumina ideală intrupată în Fiul Mariei, mereu vizibilă învățătorilor, sinoadelor și pontificilor îi călăuzește dealungul veacurilor calea, după cum misterioasa lumină a stelei a călăuzit calea Magilor spre Betleem. Două milenii, sinoade și pontifici au mărturisit creștinismul *universal* adică: CATOLIC. Chiar frații ortodocși repetă cu noi: *Εἰς μὴν ἀγίαν κατολικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν...*

Intrucât *internațional* poate traduce ceea ce se înțelege prin catolic nu vom discuta deocamdată. Dacă admitem însă echivalența acestor cuvinte, adică dacă internațional înseamnă catolic și numai catolic, atunci creștinismul este incontestabil internațional. Vorbind de catolicism nu se poate spune „o nouă internațională“ ci e vorba de internaționala *cea veche*, depozitara făgăduinței lui Dumnezeu: *porțile iadului nu o vor birui*. Și pentru aceia pe care nu-i luminează până acuma candela vecinică a credinței, este destul o lucrare de inteligență și un dram de bun simț, ca să recunoască prăpastia care desparte metodele vechii internaționale, omeneste judecate, de metodele dubioase ale internaționalei celei noi.

Până aci de acord cu d. K. Mayer. Me despărțim însă cu desăvârșire de d-sa în cele ce deduce de acilea. Pentru d-sa „catolicismul launtric“, pe care voințe să-l reînvie, internaționalismul launtric cum ar zice mai bine, însemnează *anaționalism*, adică lipsă de naționalism. Și tocmai asta nu se poate aștepta dela conștiința luminată a creștinului. Morala eternă îi poruncește imprescriptibil: iubește-ți neamul. În fruntea poruncilor despre aproapele, Dumnezeu pune porunca îndatoririlor către familie, cari se extind cu necesitate asupra familiei celei mari, asupra *națiunii*, din care a voit ca fiecare să ne naștem. Căci orice poruncă dumnezeiască nu se oprește la litera formulei, ci cuprinde în sine toate consecințele logice ale ei. Catolici cunoscători ai legii divine, pentru noi naționalismul nu este un facultativ sfat evanghelic, dela care ne putem abține, ci o poruncă dela care nu ne putem abate fără păcat.

Exemplul lui Hristos ne luminează și în această privință. Întreaga lui activitate omenască este națională: „*În calea păgânilor să nu mergeți și în oraș de Samaritani să nu intrați*“, către Cananeancă se exprimă categoric: „*nu sunt trimis decât la oile pierdute ale lui Israel*“. Sentimentele lui naționale îl fac să plângă asupra Ierusalimului. Sublimele cuvinte: „*Ierusalime, Ierusalime, .. de câte ori am voit să adun pe fiii tăi, după cum adund paserea puii săi sub aripi ...*“, sunt expresia e-

Iată-le:

† Papa Benedict al XV a reposat în etate de 68 ani. Reposatul a testat toată averea sa nepotului său Iosef dela Chiesa.

† Vincențiu Müller căpitan activ în reg. 96 infanterie a reposat, după suferințe scurte dar grele, în etate de 28 ani, în ziua de 24 Ianuarie a. c. la ora 8 dimineața. Rămășițele pământeste ale defunctului s'au așezat din casa mortuară (strada Curescu) Miercuri în 25 l. c. ora 3 d. a. după ritul rom.-cat, în cimiterul comunal. *Odihnească în pace!*

Nu-i așa, că-i drăguț?! După organele dela Sibiu, pe cari le-am încrestat în numărul trecut, am crezut că e bine să încreștăm și pe frații din Caransebeș, cari scriu despre Vincențiu Müller (?) de trei ori mai mult ca despre acela, căruia alți Orientali s'au simțit datori să-i ridice statuie, și chiar la Constantinopol! Dar lucrul are și haz: d. Vincențiu Müller a fost și el romano-catolic!

Dar, înzădar, se vede că frații se tem de Papi, fiindcă, de, scriind despre ei cu dreptate nu poți decât să scrii bine și atunci iată, că pacostea-i gata: Se lapădă Românii de sfânta pravoslavie!

Pentru presa noastră.

Afară de Indemnurile călduroase, pe cari le aduc ultimele cerculare ale Preaveneratelor Ordinariate din Blaj și Oradea-mare în favorul ziarului pronunțat creștin „Albina” din București, acesta din urmă are, chiar în fruntea circularului său, și următorul indemn la sprijinirea societății noastre de editură „Sfânta Unire”.

Este cunoscut Frăților Voastre, că corul nostru episcopesc încă în anul 1918 a hotărât înființarea unei societăți provinciale pentru editarea de produse literare, scrise în spiritul bisericii catolice. Societatea aceasta se înființează pe bază de acții à 50 lei și subscrierea acțiunilor e deja în curgere și urmează că și

moționată a desăvârșitului sentiment național. Origina naționalismului este evanghelică. *)

Va se zică din punct de vedere al moralei creștine ce este naționalismul? Naționalismul este complexul îndatoririlor speciale ale individului către marea familie care este neamul său. Îndatoririle creștinești sunt de două feluri: generale, cari privesc pe aproapele, adică omul orișicare și speciale, care se resfrâng numai asupra unor oameni: părinți, șefi, sau asupra unor grupe de oameni: compatrioți, conaționali, coreligionari. Orice catolic care și-a învățat cu grije catehismul cunoaște această distincțiune. Și în paragraful acesta al îndatoririlor speciale va trebui să interesez fără îndoială tot ceea ce glasul adevărului ne va dicta despre îndatoririle către neam. Zic intercala, pentru că pagina aceasta de morală este încă albă: conștiința națională este un produs al vremilor mai nouă și numai desăvârșindu-se lucrul vom putea să știm toate ce trebuiesc spuse despre el.

Orice grup național are două forme de activitate socială. Una lăuntrică, națională: datorită către sine însuși; alta exterioară, internațională: datorită către deaproapele, în specie orișicare alt neam. Echilibrul între aceste două forme de datorie alcătuiește morala creștină socială. Catholicismul viitorului este de sigur național federal. — Am demonstrat existența naționalismului pricipial catolic; și de aici ipso facto rezultă nelegitimitatea anaționalismului lăuntric al dlui Mayer.

(Sfârșitul în numărul viitor).

*) Interpretarea în acest sens a textelor citate ni-se pare cam forțată și am fi preferit dacă autorul ar fi subliniat în favorul tezei sale alte argumente. N. R.

dieceza noastră să-și ia partea sa la această subscriere.

Sinodul arhidiecezan a obligat pe fiecare preot al arhidiecezei să subscrie cel puțin 10 acții, plătibile cel mult în curs de 5 ani; în dieceza noastră însă, fără ca să se fi fixat numărul minimal de acții ce are fiecare preot să le subscrie, Sinodul celebrat la 12 Maiu 1921 a anunțat în general „îndatorirea” aceleiași preoțimi de a sprijini societatea numită.

Și drept aceea în conformitate cu acest deciz sinodal, Vă provocăm cu stăruință pe Frățiile Voastre ca fiecare după puterile sale să subscrie un număr cât mai mare de acții și să îndemnați și pe credincioși să ia și ei parte la subscriere.

Lectura bună fiind și un mijloc puternic pentru cultivarea și întărirea sufletului propriu în spiritul credinței și un sprijin foarte efectiv în păstoria sufletască și în creșterea credincioșilor la adevărata pietate, — Frățiile voastre abunăseamă nu veți pregeta a contribui, prin participarea la subscrierea de acții cât mai număroase, la crearea unei prese catolice puternice și la răspândirea produselor literare ce vor ieși dela această societate de editură.

Nu ne îndoim nici un moment, că Frățiile Voastre cunoscând puterea formidabilă a presei, care azi stăpânește lumea și fără a cărei concurs nici o instituție nu poate prospera, veți desfășura tot zelul, și nu veți cruța nici o osteneală și jertfă, ca atât înși-vă fără deosebire cât și credincioșii să o sprijiniți din resputeri, dându-Vă seama în special de situațiunea noastră în împrejurările de azi, critice și extrem de nefavorabile, când arma puternică a presei ne este indispensabilă pentru ca să putem birui.

Dr. Florian Stan
vicar capitular.

Revistă bisericească.

Ca un moment de o mare importanță dăm aici partea esențială a condoleanțelor corpului diplomatic acreditat la Vatican. În numele lui a vorbit marchizul di Villossinda, ministrul plenipotențiar al Spaniei și deșanul ilustrului corp, aducând Sacrului Colegiu cele mai adânc simțite condoleanțe „pentru pierderea ireparabilă pe care a îndurată prin moartea neașteptată alui Benedict al XV-lea, biserica catolică și cu ea lumea întreagă”. Reprezentanții diplomați, „prezenți într'un număr mult mai mare decât în oricare epocă a istoriei”, sunt cu atât mai atinși, cu cât ei „au putut cunoaște și admira din nemijlocitate apropiere înaltele lui virtuți morale și intelectuale, spiritul său just și generos, tezaurii bunătății inimii sale apostolice, dragostea creștină cu care a știut să ușureze... suferințele materiale și spirituale ale milionelor de oameni, fără deosebire de rasa, națiune și religiune”.

Dintre nenumăratele condoleanțe trimise la Roma din prilejul morții lui Benedict al XV-lea, mai încreștăm pentru a le opune atitudinii presei noastre ortodoxe, pe cele ale Musulmanilor din Egipt și ale comitetului zionist din Pittsbourgh. În numele celor dintâi scrie președintele Aly Kamel, arătându-și durerea pentru moartea „Celui ce a fost un suflet de misionar al păcii pe pământ. Statuia lui ridicată la Constantinopol, capitala Islamului, ne dă mângâierea de-a-l vedea totdeauna; sufletul lui cvlavios, sfortările-i omenești pentru pacea mondială, respectul său profund pentru dreptatea și drepturile popoarelor la libertate, vor fi o pagină eternă în istoria lumii întregi”.

Iar Nachun Sokolon, președintele comitetului executiv zionist, spune că Benedict al XV-lea „nu a fost iubit numai de biserica sa grandioasă, ci din partea întregii omenimi”, dorind că Dumnezeu să întărească biserica catolică în durerea sa mare.

„L'Osservatore Romano” din 3 Februarie publică sub titlul „Provvista di Chiesa” următoarea notiță interesantă: „Cu datul de 18 Ianuarie a. c. sf. Părinte de f. m. Benedict al XV-lea a numit pe monsignorul Valeriu Traian Frențiu de episcop al Scaunului greco-român din Oradea-mare, transferându-l dela Scaunul din Lugoj; și a numit la acest din urmă Scaun pe Reverendissimul canonic Alexandru Nicolescu. Acesta este unul din ultimele acte ale Veneratului Pontifice, care totdeauna a dovedit o foarte mare sollicitudine față de ritul oriental”.

Dismembrarea după țări și națiuni a bisericii răsăritene își continuă cursul firesc. Mai nou, agențiile telegrafice anunță, că pe biroul adunării naționale din Angora s'a depus proiectul de lege referitor la crearea unui patriarhat al supușilor turci ortodoksi. Discuția asupra noului patriarhat este în curs.

La fel și în Albania. Aici mitropolitul Fran Vobi, fost ministru de externe și prim-delegat al Albaniei în „Liga națiunilor”, a cerut adunării naționale să proclame autocefalia bisericii ortodoxe albanese. Până acum această biserică se afla de iure sub autoritatea patriarhiei grecești din Constantinopol.

Dintre primii 22 Salezieni ai lui Don Bosco, cari au făcut voturile în 14 Maiu 1862 mai trăese azi, după moartea lui Don Albera, al doilea succesor al marelui părinte salezian, numai doi: Cardinalului Cagliero și Don Francesia. În schimb congregația, admirată de lumea întreagă pentru minunatele sale opere misionare, numără azi peste 5000 de religioși așezați în nu mai puțin decât 450 case.

Știri mărunte.

Personale Ilustritatea Sa Dr. Alexandru Nicolescu, noul episcop al Lugojului, întors dela București, unde în fața Nunțului apostolic a făcut jurământul de fidelitate față de sf. Scaun al Romei, s'a oprit pe câteva zile la Blaj pentru a trece apoi de nou la mânăstirea din Obreja, unde se pregătește la înaltul apostolat ce i-s'a încredințat. Ziua consacării se va fixa numai după ce vor fi sosit bulele papale din Roma.

— Ven. Ordinariat de Oradea-mare a numit pe Dr. Nicolae Flueraș și pe Dr. Ludovic Tot de profesori la liceul eparhial din Beiuș; pe pâr. Ioan Papp de adm. pâr. la Popești și adm. prot. al Luncei; pe pâr. Iosif Clintoc de paroh II în Oradea-mare (Orașul nou); pe pâr. George Ardelean de adm. parohial la Delani; pe pâr. Teofil Vălean de adm. par. la Santăul-mare; pe pâr. George Chiș de adm. par. la Galoșpetreu; pe pâr. Mihail Ciul de adm. par. la Șinteu; pe pâr. Romul Rașiu de adm. par. la Buteni; pe pâr. Valer Burcușiu de adm. par. la Domahida; pe pâr. Valeriu Boroș de adm. par. la Curtuiuș; pe pâr. Teodor Papp de adm. par. la Chereuș; pe pâr. George Barna de preot II. la Șitini; și pe Romul Mihalca de actuar la oficiul diecezan.

— P. V. Ordinariat arhidiecezan a numit pe pâr. Ioan Spătaru din Veștem (Sibiu) de paroh al bisericii sf. Elena din Cleveland în America, iar pe pâr. Victor Pop David de adm. parohial în Cașolț.

Competințele preoțimii arhidiecezane pe cartalul Octomorie—Decembrie 1921 sunt asemnate. Cheia este tot cea veche. Asemnarea a sosit la vâdăcie ieri, și îndată ce banii vor putea fi ridicați se va speda cercularul pentru ca Ven. cler să poată dispune cât mai curând de sumele, sosite și altfel cu destulă întârziere.

Concurs. Cu terminul de 28 Februarie se publică concurs la parohia *Chezer* (prot. Mediaș, arhidieceză) și la parohia *Borodul mare* (prot. Crișului, eparhia Oradea-mare).

O jertfă a științei. În 5 Februarie c. s'a stins departe de pământul patriei sale, în apropierea insulei Georgia, vestitul explorator al polului sudic, Shakleton. Cu prilejul unei alte călătorii de explorare, începută în 1901 și care a durat 3 ani, Shakleton a ajuns cu greutate și oboseală extraordinară până la 88°23' lățime sudică, și acum se hotărâse să mai treacă și peste cele 21 miluri cât i-ar mai fi trebuit până la pol. El moare în vrâsta de 48 ani și funerariile naționale cari i-s'au făcut la Londra, ne arată mărimea pierderii îndurate, dar cu o cale nevestesă și aceea, că ideea ce l-a încălzit nu moare și că polul va fi atins totuși în curând de tovarășii săi.

Locale. Măine, Dumineca Fiului rătăcit și sărbătoarea celor trei sfinți (Vasile, Gregoriu și Ioan) va predica în catedrala pâr. Dr. Alexandru Rusu, profesor al facultății de teologie.

— Elevele liceului nostru de fete au aranjat Dumineca trecută o frumoasă *producțiune școlară* cu declamări, cântări, jocuri școlare și o foarte drăgălașă piesă de fantezie, compusă anume spre acest scop de profesorul Alexandru Lupescu (A. Melin), principalul aranjator al întregii producții. Corul bine condus laudă priceperea și sîrguința profesorului Octavian Pop. — Din acest prilej avem și-o rugare: copiii (cari plâng), și cățării (cari latră) să fie oprți la intrare! Altfel se face o serioasă păgubire a jocului de pe bină.

— *Societatea de lectură a elevilor liceului nostru de băieți* va ținea mâine (Treisfinți) la orele 10 în sala de gimnastică o ședință festivă, iar seara va avea loc în sala otelului *Univers* obișnuitul *bal al studenților*, aranjat în favorul *Fondului elevilor bolnavi*.

Tabloul parlamentarilor. Corpurile legiuitoare se compun după legile în vigoare din 365 deputați și 172 senatori (între cari 4 ai universității). După provincii acest număr se repartiază pe cum urmează: *Vechiul regat* are 179 deputați și 86 senatori (2 dela universitate); *Ardealul* are 118 deputați și 53 senatori (1 dela universitate); *Basarabia* are 51 deputați și 24 senatori; iar *Bucovina* 17 deputați și 9 senatori (1 dela universitate).

Landru a fost executat. Faimosul criminal francez, judecat la moarte din partea tribunalului din Versailles, a fost găsit vinovat și din partea forurilor judecătorești mai înalte. Singura ușă de scăpare mai era agrățierea șefului de stat, dar Millerand, președintele republicii, a respins cererea de grațiere și astfel Landru nu va mai avea posibilitatea să comită pe viitor crime cari au înfiorat o lume întreagă.

Prima tragere a lozurilor „Asociațiunii” s'a făcut în zilele de 13 Ianuarie — 2 Februarie c., luându-se în considerare numai biletele vândute până la începutul tragerii. Câștigurile se vor plăti dela 1 Martie până la 31 Maiu contra biletului câștigător; cele nerescumpărate până la această dată rămân în beneficiul *Fondului V. Alexandri* pentru tipărirea de lucrări populare. Lista câștigurilor nu o putem publica din lipsă de spațiu, ea stă însă la dispoziția cititorilor noștri în localul redacției și la întrebările ce ni s'ar pune din afară în chestie servim cu plăcere. Încrestăm totuși următoarele câștiguri mai mari: 100,000 Lei Seria

Z. Nr. 10,660. Câte 50,000 Lei Seria R. Nrii 4927 și 48,381. Câte 25,000 Lei Seria A. Nr. 41,901. Seria I. Nr. 44,791. Seria L. Nr. 48,947 și Seria M. Nr. 3808. Câte 10,000 Lei Seria A. Nr. 33,300 Seria C. 45,437. Seria D. Nrii 4661 și 12,353. Seria R. Nr. 24,477. Seria S. Nrii 1589 și 39040. Seria T. Nr. 47,437. Seria U. Nr. 7798 și Seria Z. Nr. 19,783.

Pentru „Casa națională și bibliotecă populară Dr. Augustin Bunea” din Vad s'au făcut în cursul anului următoarele donațiuni, pentru cari comitetul exprimă mulțumitele sale: 1. Asociațiunea din Sibiu: 47 numeri din Biblioteca sa populară. 2. Dl. Nicolae Iorga: 100 volume dela Liga culturală și 2 volume dela sine. 3. Academia română: 50 volume. 4. Centrala Caselor naționale din București de sub direcția dlui I. Manolescu: Lei 500, volume 52, tablouri 13, albume (vederi și serbări) 60 ș. a. 5. Societatea „Inocențiu Micu Clain” a teologilor din Blaj: 18 volume. 6. Dl. căpitan G. Enescu din București: 17 volume. 7. Dl. avocat Cridim din București: 2 volume. 8. Pâr. Ioan Bunea paroh în Vad: 30 volume.

„Salvați copiii!” Sub titlul acesta s'a publicat de curând la Praga o broșură din cele mai grăitoare asupra tragediei înspăimântătoare a copiilor Rusiei sovietice. Autorul ei, cunoscutul medic rus, profesorul Sokolov, desvălește într'ansa rezultatele operei „Consiliului rus pentru educația copiilor”, prezidat de Lilina Zinovieva. Principiile absurde de „naționalizare” a copiilor au dus la „ruina morală și sufletească a unei întregi generații ruse”. Noi reținem următoarele date ale statisticii oficiale, cari ne dau o iconă fidelă a situației. Nașterile din

1920 au scăzut față de 1915 cu mai bine de 100% cu toate că căsătoriile s'au dublat. În 1915 mortalitatea copiilor era de 81 copii la 10,000 locuitori, iar în 1920 de 596. În școlile mixte de băieți și fete ale „muncei”, în programul cărora s'a introdus ca program și politica, nu mai puțin decât 30% a fetelor minore devin femeii, și nu mai puțin decât 9000 de minori au fost arestați în curs de 10 luni pentru infracțiuni. Intre atari împrejurări nu e mirare apoi, dacă boalele venerice au un procent extraordinar de victime, pe cari statistica nu le mai poate înregistra. Ajunge să se știe, că în casele de prostituție sunt și minore sub 10 ani. — În istoria umană nu există exemple de atari cruzimi și totuși abia credem, că oficialitatea rusească să se poată trezi la realitate, reîntronând „gunoiul burghez”, care a dat Rusiei de ieri o altă generație.

De exarândat

Fondul școlii gr.-cat. de băieți și stipendii din Teiuș

Dă în arândă

prin licitație publică și oferte în scris

2 mori cu câte 3 pietrii

cari se află în comuna Teiuș. Licitația se va ținea în 22 Martie 1922.

Condițiunile de exarândare se pot vedea la oficiul parohial greco-catolic din loc între 10—21 Martie.

(4) 1—3

Curatorul Fondului.

„ALBINA”

instituit de credit și de economii, Sibiu.

Capital social
Lei 10,000.000

Capital social em. nouă
Lei 15,000.000

Fonduri de rezervă
Lei 7,000.000

P. T.

Avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că legăturile noastre vechi și întinse cu Banatul și importanța crescândă, din punct de vedere comercial și industrial, a capitalei acestui ținut, ne-a determinat să deschidem în Timișoara (Cetate, Strada Alba-Iulia Nr. 3. în fața „Hotelului Ferdinand”) o Sucursală, care și-a început activitatea la 1 Ianuarie 1922 sub firma

„ALBINA” instituit de credit și de economii

Sucursala, Timișoara.

Noua noastră Sucursală se va ocupa eu tot felul de afaceri de bancă și va fi călăuzită în activitatea ei de spiritul tradițional și propriu instituției noastre: solid, culant și conștientios.

Conducerea Sucursalei noastre, în calitate de director, a fost încredințată dlui Alexandru Lupu, un probat funcționar al Sucursalei noastre din Lugoj, care împreună cu funcționarul nostru dl. Ioan Murgoiu, angajează valabil Sucursala din Timișoara.

Vă rugăm a lua notiță de deschiderea noii noastre Sucursale și a-i acorda deplina Dv. încredere, pe care va căuta să o merite prin serviciu prompt și conștientios.

Ca cel mai vechiu instituit financiar românesc din țară, în trecutul nostru de 50 de ani, ne-am creat întinse și excelente legături, atât în țară, cât și în străinătate, cari ne pun în plăcuta situație a putea servi pe On. noștrii clienți în toate direcțiile în modul cel mai culant și mai satisfăcător.

Cu toată stima:

„ALBINA” instituit de credit și de economii.

(5) 1—2